

og jeg for min Part sætter Landhuusholdnings-
selskabet og Trykkesfriheds-selskabet i saa Hens-
seende fuldkommen ved Siden af Statens
Skolevæsen. Ja, den ærede Bureauchef finder
det maaskee ikke interessant, men det gjør ikke
noget.

Formanden: Jeg veed ikke, af hvilken
Grund Bureauchefen her bliver nævnt, eller
hvorfor der tages Hensyn til hvad der inter-
resserer eller ikke interesserer ham . . .

Frelund: Ja, men han tog Hensyn
til mig.

Formanden: Det har jeg ikke erfaret;
skulde der skee Noget, hvorved den enkelte Rigs-
dagsmand sølte sig krænkert enten fra Bureau-
chefens eller fra nogen Andens Side, saa vil
jeg haabe, at man henvender sig til mig directe,
og jeg skal da skaffe den Vedkommende Opreis-
ning, hvis Klagen har Grund.

Frelund: Naar man fremhæver Skole-
væsenets gode Tilstand, vil jeg tillade mig at
bemærke, at der er under Statens Skolevæsen
og under de nuværende Amtsskoledirectioner
indtruffet et Factum, som jeg troer ikke vilde
være indtruffet, naar Bestyrelsen af Skolevæ-
senet havde været overladt til Folket, og det er
nemlig den indbyrdes Underviisning. Den ind-
byrdes Underviisning var som bekendt et halvt
Præstebarn, og spillede en meget betydelig Rolle,
men det er jo ogsaa bekendt nok, at den har udspil-
let sin Rolle, og at den forlænge siden er fordømt.
Og jeg for min Part har den Mening, at,
havde vi ikke faaet den indbyrdes Underviis-
ning, saa havde Hjemmesiden været langt
større, og Oplysningen udvirket sig langt heldi-
gere og hurtigere, end skeet er.

En anden Side af Sagen er Kaldsretten; ved
Siden deraf, at Skoledirectionerne føre Tilsyn
med Skolevæsenet, falde de tillige; denne Kalds-
ret er, som bekendt, meget spredt, og jeg har
troet, at det Naturlige var, at den Commune,
som etablerede, og underholdt et Skolevæsen,
ogsaa fik Indskydelse paa at kalde Skolelærere,
og det er det, jeg har søgt at bringe ind i Lo-
ven. Derimod har man jo nok sagt, at det
ikke er Kommunen, som har Indskydelse paa
Kaldelsen, det er kun nogle Enkelte af dem;
i saa Henseende kan den ærede Rigsdagsmand
for Velle Amts Bode Balsgfreds (Lehmann)

have Ret, naar han siger, at Forslaget ikke
gaaer vidt nok; men, derimod han vil overføre
Kaldsretten paa Skoledistricterne istedet, saa
skal jeg for min Part ikke have Noget derimod.
Forøvrigt troer jeg i Almindelighed at turde
udtale, at Almueskole-directionerne omkring i
Landet kun ere daarligt anseete af Befolkning-
en, og at de, ved de hyppige Conflictter, som
de have havt med Skoledistricterne, ere blevne
mere og mere mindre vel anseete. Der er mig
mangfoldige Exempler bekendt, som vise, hvor
uheldige Bestyrelserne af Skolevæsenet ofte ere,
men, da jeg er vis paa, at der er Mange her
i Salen, som kjende slige Exempler, behøver
jeg ikke at anføre dem. Det, at overdrage de
Forretninger, som nu paaligge Amtsskole-direc-
tionerne, det er iøvrigt en Sag, som er falden
Folk ind førend i de sidste Aar, og det vil
maaskee være bekendt, at dette Forslag i de
Koeskilske Stænder blev fremsat af Casten-
skild, men at han siden ikke videre inhærede
det, paa Grund af, at der da var indkommet
en heel Deel Andragender om en Revision af
Skolevæsenets Bestyrelse, og at man havde
haab om, at det dengang snart vilde skee.
Hvad Hul mit Forslag nu egentlig skulde frem-
bringe i Skolevæsenet, det er mig ikke klart,
da jeg troer, man uden synderlig Vanskelighed
kan ombytte de nævnte Autoriteter saaledes,
som det nu her er foreslaaet. At det, som jeg
her har anført med Hensyn til Kjøbstæderne,
ikke er aldeles noagtigt, det er ikke undgaaet
min Opmærksomhed, men jeg har troet, at man
vel nok kunde lade Kjøbstæderne gaae ind un-
der denne Autoritet i dette Tilfælde i en for-
haabentlig kort Tid. Forøvrigt kunde man jo,
hvis man vilde, og hvis Lovforslaget kommer
videre, s. Ex. give Kjøbstæderne en ligefrem
Indstillingsret til Ministeriet.

Jeg har saaledes søgt at møde de Modbe-
mærkninger, som ere gjorte, og jeg skal slutte
med at bede Thinget om at tillade Forslaget
at gaae videre, og, skulde der komme bestemte
Ankepunkter mod Forslaget, som jeg kunde finde
velmotiverede, skal jeg gaae ind paa dem, men
en saadan Anke som den, at vi nu snart kunne
vente en ny Skolelovgivning, har for mig In-
tet at betyde, da den saa ofte er bleven lovet
os, og det næsten synes, som Lovsterne tabe i